

Prezes UOKiK postawił zarzuty naruszenia zbiorowych interesów konsumentów firmom pożyczkowym: Szybka Gotówka, Gwarant24 oraz Centrum Rozwiązań Kredytowych. Udzielały one naprzemiennie konsumentom pożyczek refinansujących na spłatę poprzednich zobowiązań, pobierając za to wysokie prowizje. W ocenie Prezesa UOKiK mogła to być próba obejścia przepisów o maksymalnych kosztach pozaodsetkowych kredytów konsumenckich.

Do UOKiK trafiły skargi konsumentów na pożyczki udzielane za pośrednictwem portali Szybkagotowka.pl oraz Freezl.pl, których właścicielem jest Compare Group ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich. Współpracuje ona z 3 firmami pożyczkowymi z Warszawy: Szybka Gotówka, Gwarant24 oraz Centrum Rozwiązań Kredytowych, które udzielają pożyczek na okres od 1 do 30 dni. Z sygnałów konsumenckich wynika, że jeśli ktoś miał problemy ze spłatą zobowiązania w pierwotnym terminie, pożyczkodawcy zamiast przedłużenia terminu proponowali refinansowanie w innej firmie. Niekiedy taki scenariusz był powtarzany wielokrotnie. Każda z tych firm pobierała prowizję, która w całości lub części była finansowana z kolejnej pożyczki. W efekcie rosła kwota do spłaty.

Przykład. Konsument pożyczył 4300 zł, a gdy nie był w stanie spłacić tej kwoty jego pożyczka była refinansowana na przemian w różnych firmach. Pierwotny pożyczkodawca pobrał 1180,20 zł (przy maksymalnej dozwolonej przepisami kwocie 1181,03 zł) prowizji. Potem pożyczkę, którą konsument częściowo spłacił, obsługiwała już inna firma i w kolejnych etapach rolowania koszty wynosiły odpowiednio: 1347,30 zł, 1536 zł oraz 1752,90 zł. Tym samym po 4 miesiącach z tytułu samych prowizji dług wzrósł o blisko 6 tys. zł (5816,40 zł).

Zgodnie z ustawą o kredycie konsumenckim jego pozaodsetkowe koszty maksymalnie mogą wynieść 25 proc. pożyczonej kwoty plus 30 proc. za każdy rok kredytowania, jednak nie więcej niż 100 proc. kredytu. Do tych kosztów wliczają się również opłaty za przedłużenie terminu. Ponadto jeśli przedsiębiorca udziela danej osobie kolejnej pożyczki lub pożyczek na spłatę poprzedniej w okresie 120 dni od daty wypłaty pierwszego finansowania, to musi uwzględnić w limicie kosztów pozaodsetkowych sumę opłat pobieranych od wszystkich pożyczek w tym czasie. Takie rozwiązanie ma zapobiegać obchodzeniu przez przedsiębiorców ustawowych limitów kosztów, np. udzielania 4 pożyczek na 1 miesiąc z limitem kosztów 4 x 27,5 proc. zamiast 1 pożyczki na 4 miesiące z limitem kosztów 35 proc. Naprzemiennie refinansowanie niespłaconych pożyczek przez spółki działające na portalach Szybkagotowka.pl oraz Freezl.pl mogło być próbą obejścia tych przepisów.

- Postawiłem spółkom Szybka Gotówka, Gwarant24 i Centrum Rozwiązań Kredytowych zarzuty naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. W naszej ocenie wskazani przedsiębiorcy próbują obejść ograniczenia pozaodsetkowych kosztów pożyczek wynikające z ustawy o kredycie konsumenckim. Narażają przez to konsumentów na niezgodne z prawem wysokie opłaty i prowizje, a także ryzyko wpadnięcia w spiralę zadłużenia. Za tego rodzaju praktyki grożą przedsiębiorcom kary do 10 proc. rocznego obrotu – mówi Tomasz Chróstny, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Podobne zarzuty Prezes UOKiK postawił w marcu 2021 r. warszawskim spółkom (obecnie w restrukturyzacji): Yes Finance, Liberis Polska, Duo Finance oraz Primus Finance. Również one udzielały naprzemiennie pożyczek konsumentom, którzy mieli problem ze spłatą poprzednich zobowiązań. Przy pobieraniu prowizji firmy te mogły nie uwzględniać ograniczeń wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytów konsumenckich. Postępowanie jest w toku.

Źródło: UOKiK